

Handläggare: Peter Alexanderson
Telefon: 08-508 33 714

Till
Utbildningsnämnden
2011-08-18

Yttrande över stadsrevisionens årsrapport för utbildningsnämnden 2010

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande godkänns och överlämnas till stadsrevisionen som yttrande över årsrapport 2010.
2. Beslutet justeras omedelbart

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Johanna Engman
Avdelningschef, biträdande
förvaltningschef

Sammanfattning

Revisionens sammanfattande bedömning av utbildningsnämndens verksamhet 2010 är:

- Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är inte helt tillfredställande.
- Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig.
- Bokslut och räkenskaper är rättvisande.

Revisorerna bedömer att de verksamhetsmässiga resultaten inte är helt tillfredsställande. Revisionens bedömning grundar sig på att årsmålen för indikatorer avseende kunskapsresultaten till övervägande del endast delvis uppnåtts.

Revisorernas sammanfattande bedömning är att styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig. De understryker att det inom delar av utbildningsnämndens verksamhet finns brister som behöver åtgärdas. De områden det gäller är tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor och nämndens internkontrollarbete som behöver utvecklas till både innehåll och omfattning.

Utbildningsförvaltningen redogör i detta yttrande för de bedömningar som gjordes i verksamhetsberättelsen 2010 och hur de brister som revisorerna påpekar ska åtgärdas.

Bakgrund

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret

Revisorerna för utbildningsnämnden har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2010 och avger följande revisionsberättelse:

”Vi har granskat utbildningsnämndens verksamhet under år 2010.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att utbildningsnämnden och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.”

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast den 31 augusti 2011.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomi-, kvalitets- och tillhandahållaravdelningen i samverkan med övriga avdelningar.

Ärendet

Nedan följer revisionens synpunkter kring de olika granskningsområdena och förvaltningens förslag till yttrande över respektive område.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är inte helt tillfredsställande

Revisionens sammanfattning av granskningsområdet

Revisionskontoret bedömer att nämndens ekonomiska resultat är tillfredsställande. Bokslutet redovisar ett nettoöverskott på 105 mnkr (0,8 %) före och 66 mnkr (0,5 %) efter resultatöverföringar.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat bedöms däremot inte som helt tillfredsställande. Huvuddelen av nämndens verksamhet omfattas av kommunfullmäktiges verksamhetsmål "Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö". Revisionskontorets bedömning är att nämnden *delvis har uppnått* verksamhetsmålet. Bedömningen grundar sig på att fullmäktiges och nämndens mål *delvis har uppnåtts* för ett stort antal av de indikatorer som mäter kunskapsresultat. Utfallet 2010 för avgångselevernars kunskapsresultat inom grundskolan är lägre i jämförelse med utfallet år 2009. Inom gymnasieskolans avgångsklasser är det framför allt avseende andelen behöriga till högskolor och universitet som utfallet är lågt i förhållande till årsmålet men även i jämförelse med tidigare år. Fullmäktiges indikatorer som fokuserar på lugn och studiero och trygghet i skolan redovisar däremot relativt god måluppfyllelse för samtliga skolformer.

Nämnden bedöms ha uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet. I huvudsak har nämnden också genomfört fullmäktiges uppdrag och aktiviteter för att nå fullmäktiges mål.

Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande om granskningsområdet

Flertalet av indikatorerna under målet "Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö" har årsmål satta utifrån höga ambitioner. Förvaltningens har, liksom revisionen, konstaterat att flera indikatorer pekat på att målen endast *delvis har uppnåtts*. Vid sammanvägningen av alla indikatorer och resultat har dock förvaltningen bedömt att det knappt vägt över till att målet om "ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö" har *uppfyllts*. Det betyder inte att värdena på de olika indikatorerna var tillräckligt bra 2010, utan det krävs ett fortsatt arbete med att återvända till den positiva resultattrenden och att överträffa de höga värden som redovisades för 2009. Åtgärder för att förbättra utfallet för indikatorerna redovisas i verksamhetsplan, kvalitetsredovisningar och

verksamhetsberättelsen. Arbetet med att förbättra måluppfyllelsen fortgår hela tiden bland annat med hjälp av utvecklade analyshjälpmedel för skolorna.

Revisionen skriver även om den granskning som skolinspektionen gjorde av mottagandet i särskolan under 2010, där Stockholm får kritik för brister i många av ärendena.

Utbildningsnämnden har, vid sammanträde i juni 2011, svarat skolinspektionen avseende mottagandet i särskolan. I svaret redogör utbildningsnämnden för de åtgärder som vidtagits efter skolinspektionens tillsynsbeslut. För att säkerställa att mottagandet i särskolan följer författningarnas krav har utbildningsförvaltningen hämtat in kompletterande utredningar i samtliga kritiserade elevärenden, granskat beslut och sett över rutiner. Skolinspektionen har godkänt utbildningsnämndens svar.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Revisionens sammanfattning av granskningsområdet

Revisionskontoret bedömer att utbildningsnämnden i huvudsak har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet. Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med kommunfullmäktiges mål och uppdrag. Nämndens uppföljningssystem överensstämmer med fullmäktiges och stadens övergripande regler. Utöver det ekonomiska utfallet har även kvalitetsuppföljningar, tillsyner och burkarundersökningar redovisats till nämnden under året.

Revisionskontoret har särskilt granskat hur nämndens mål och uppdrag har omsatts i enhetsvisa arbetsplaner inom grund- och gymnasieskolan. Sammanfattningsvis visar granskningen att nämnden har utvecklade former för styrning och uppföljning av skolornas huvuduppdrag. Former för styrning och uppföljning mot fullmäktiges övriga mål (miljö och personalpolitik) är ett utvecklingsområde.

Revisionskontorets granskning av tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor visar dock att det finns brister vad gäller styrning och uppföljning. Revisionskontoret förutsätter att den nya förvaltningsorganisationen, med en renodling av tillhandahållandeperspektivet och ägarperspektivet, ska ge bättre förutsättningar för arbetet med tillsyn.

Den särskilda granskningen av stadens gemensamma kösystem för förskolan har visat att det behövs stickprovsvisa kontroller av att enskilda förskolor följer kommunfullmäktiges regler för kö och tilldelning av platser inom förskolan. Sådana kontroller kommer att införas under 2011.

Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter bedöms som tillfredsställande. Enheternas prognoser är dock ett förbättringsområde.

Revisionskontoret bedömer i likhet med föregående år att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig. Bedömningen baseras i huvudsak på revisionskontorets tidigare rekommendation att nämnden behöver systematisera arbetet kring den interna kontrollen på alla nivåer i organisationen. I de särskilda granskningar som genomförts i år (ekonomi- och lönehanteringen samt förtroendekänsliga poster) framkommer behovet av detta. Förvaltningen har tagit fram en modell för risk- och väsentlighetsanalyser som grund för enheternas internkontrollarbete. Ännu omfattas ett fåtal enheter av detta arbete.

Revisionskontoret har identifierat brister vad gäller styrning, uppföljning och kontroll inom delar av nämndens verksamhet. Mot bakgrund av att åtgärder vidtagits eller planeras (där beslut om ny förvaltningsorganisation är en del) bedöms nämndens styrning, uppföljning och kontroll sammantaget som tillräcklig.

Utbildningsförvaltningens förslag till yttrande om granskningsområdet

Enheternas prognoser är ett återkommande utvecklingsområde och prognoserna blir allt bättre. 2010 var det svårare än vanligt för enheterna att göra bra prognoser. Ny tillämpning av tilldelningen till skolorna av verksamhetsstöd för elever i behov av särskilt stöd infördes under 2010 och olyckliga omständigheter gjorde att enheterna fick sena besked om dessa resurser. De ekonomiska prognoserna för *hela* nämndens verksamhet kunde korrigeras för denna osäkerhet, på enhetsnivå var det inte möjligt att göra motsvarande korrigeringar.

Utbildningsförvaltningen arbetar med att utveckla det systematiska arbetet med den interna kontrollen på enhetsnivå. I det arbetet ingår att genomföra risk- och väsentlighetsanalyser för förvaltningens alla enheter. De risk- och väsentlighetsanalyser som är genomförda kommer att fungera som mallar för de enheter som ännu inte gjort risk- och väsentlighetsanalyser.

Utbildningsnämnden har vid sammanträdet den 23 maj 2011 svarat på revisionens rapport nr 6 2011 avseende uppföljning och kontroll av enskilt drivna förskolor.

Utbildningsnämnden beskriver i svaret hur uppföljningen och kontrollen av enskilt drivna förskolor kommer att utvecklas. Utbildningsförvaltningen har under flera år utvecklat inspektionen av enskilt drivna förskolor till att bli träffsäkrare.

Förvaltningens omorganisation ska avhjälpa de brister som revisionen påpekar i sin årsrapport. Framförallt kommer tydligare rollfördelning mellan tillhandahållaruppdraget och egenregi att bli tydligare.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionens sammanfattning av granskningsområdet

Revisionskontoret bedömer att nämndens bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att godkänna förvaltningens förslag till yttrande och överlämna det till stadsrevisionen.

Beslutet justeras omedelbart.

Bilagor

1. Revisionsberättelse
2. Stadsrevisionens årsrapport 2010